

عنوان مقاله:

ماهیت کتاب اربعین اسعد بن ابراهیم اربلی

محل انتشار:

دو ماهنامه آینه پژوهش، دوره 34، شماره 202 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسنده:

علی عادل زاده

خلاصه مقاله:

کتاب اربعین اسعد بن ابراهیم اربلی درباره فضائل امیر المومنین (ع) دست کم از قرن هشتم در میان نویسندگان شیعه شهرت یافته است. ناشناخته بودن اربلی در میان شیعیان متاخر و رخ دادن تصحیفات در نام او کتاب شناسان شیعه را در شناخت او دچار سرگردانی کرده و باعث پدید آمدن دو شخصیت «اسعد بن ابراهیم الحلی» و «سعد الاربلی» شده است. مقایسه داده های درون متنی کتاب اربعین با اطلاعات تاریخی نشان می دهد که مقصود از اسعد بن ابراهیم اربلی، کسی جز ابو المجد النشابی، شاعر، نویسنده و دیوان سالار برجسته قرن هفتم نیست. از سوی دیگر با مقایسه اربعین اربلی با اربعین محمد بن ابی مسلم بن ابی الفوارس می توان دریافت که اربعین اربلی در واقع تحریری تحریف شده از اربعین ابن ابی الفوارس است. حتی مقدمه اربعین اربلی ساختگی است و بر اساس مقدمه اربعین ابن ابی الفوارس تنظیم شده است. تغییرات تحریر اربلی بسیار گسترده است و از الگوهای نسبتاً روشنی پیروی می کند. در نهایت با توجه به گرایش مذهبی و سیاسی اسعد بن ابراهیم و ویژگی های شخصی، اجتماعی و ادبی او به نظر می رسد که انتساب این کتاب به او نادرست است. احتمالاً جاعلی متمایل به غلو در قرن هفتم با دست برد در اربعین ابن ابی الفوارس، تحریری جدید از آن را به اسعد بن ابراهیم نسبت داده است.

کلمات کلیدی:

اربعین، اسعد بن ابراهیم اربلی، محمد بن ابی مسلم بن ابی الفوارس، جعل حدیث

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1896037>

